

Valer Gisbert Berbís, director i actor de teatre

“El Litterarum és un espectacle màgic”

El Litterarum arriba enguany a Móra d'Ebre amb la representació de l'obra *Vestigis* com un dels plats forts.

És cert. Crec que *Vestigis* és més que una obra teatral que narra algunes vivències que es van patir a la Batalla de l'Ebre. El fet que sigui a la fira d'espectacles literaris li dona un format molt singular i, a més a més, es tracta d'una interpretació molt polifacètica. Tindrà vuit actors, però inclou una mica de tot: teatre, dansa, història, música en directe, poesia..., però, sobretot, realitat; la realitat de casa nostra, amb la memòria històrica, in capítol tràgic per a les nostres terres.

Tinc entès que és una obra inspirada en el llibre ‘115 dies a l'Ebre’, d'Assumpta Montellà.

És cert. *Vestigis* naix d'un encàrrec que em fa la direcció de la fira per adaptar les històries del llibre a escena; en això consisteix Litterarum. I l'obra d'Assumpta Montellà m'ha servit per traure les vivències i elaborar els diàlegs, però he volgut anar més enllà i construir un fil narratiu nou, incorporant les històries que es narren però a la vegada aportant vivències que va viure la meua família. Els meus avis van combatre a l'Ebre!

A tots ens toca molt de prop. I per què ‘*Vestigis*’?

Els temes de la Guerra Civil sembla que estiguem molt tractats, però sempre que descobrim les històries més concretes, les personals, t'acaba sorprenent molt. És molt diferent conèixer la història a grans trets, amb fets, com ara: es va bombardejar Corbera o per aquí va anar una ofensiva, allà es van replegar aquests... Però quan parles amb la gent i coneixes les seues històries, sobta molt, crida l'atenció. I el títol de l'obra, *Vestigis*, dona nom a aquesta gent, els supervivents i les seues històries, que a la vegada són una petita mostra. Moltes van quedar enterrades i no se sabran mai.

Crec que, en aquest punt, ens hauria de fer cinc cèntims de l'obra...

L'espectacle arranca a casa Montagut (una gran casa modernista situada a la plaça de Dalt de Móra d'Ebre), que és una mena de caixa de Pandora, ja que des de sentiments convulsos del passat. S'obrirà la porta. I allà descobriré la Teresa, una dona republicana que va

a buscar una persona que ha perdut. Només comptarà amb una pista: una fotografia d'una noia que porta escrita una nota. Ella sortirà pels carrers a veure si algú la pot ajudar a veure si pot arribar a trobar-la. L'ajudaran nacionals i republicans. Tots l'ajudaran perquè a l'hora d'evocar el concepte amor ha tingut relació amb els personatges.

Interessant!

Crec que pot ser una obra emotiva i que, a la vegada, convida a la reflexió a tots els espectadors. També buscava dimonitzar el concepte de guerra, que a la gent del poble, com eren els nostres avantpassats que vivien al territori, no els va portar res de bo.

Serà la segona vegada que el podrem veure al Litterarum. L'any passat va dirigir l'espectacle *Empremtes* i tothom el recorda!

Sí. Serà el segon any. Vaig debutar amb *Empremtes* l'any passat, inspirat en *Camí de Sirga*, de Jesús Moncada, i la veritat és que va agradar molt. Vam poder disposar del llauit *Lo Roget* per fer la representació i va causar molt bona impressió. És un plaer poder dirigir espectacles en un certamen com el Litterarum,

que posa tant d'interès en generar espectacles de primer nivell i fer-se una referència arreu de Catalunya. Litterarum és un espectacle màgic i espero que es conserve durant molts anys.

Però Litterarum és una fira d'espectacles literaris. Suposo que deu ser diferent a qualsevol altra actuació de teatre tradicional. El públic sap que ve a veure obres basades en la literatura que, de vegades, domina. El nivell d'exigència deu ser alt.

Precisament això que dius era el que em feia més por a l'hora d'encarar les obres. Hi ha molts experts en història i també en literatura en l'obra de Moncada. Com a director, el que s'ha de fer és copsar el missatge del llibre, el guió original, preservar el seu missatge i adaptar-lo al format que li vulgues donar.

De fet, l'obra es desenvolupa a diversos indrets de Móra d'Ebre.

Exacte. Com t'he dit, començarà a casa Montagut, però també tindrà escenes al carrer de la Vila (centre de la vida social del municipi en l'època de la Guerra), també al costat de l'església prioral, a la plaça de Baix i acabarà al

A ficionat al teatre, forma part del TAT (Tortosa Arts Teatral) i per segon any dirigeix una obra al Litterarum, que tindrà lloc aquest cap de setmana. Estrena l'obra ‘*Vestigis*’, una adaptació del llibre ‘115 dies a l'Ebre’, d'Assumpta Montellà. L'any passat ja va meravellar el públic de la fira amb l'obra ‘*Empremtes*’, basada en ‘*Camí de Sirga*’, de Jesús Moncada.

castell. De fet, primer vaig pensar que potser el fet que l'obra transcorra a diversos llocs i que el públic hagi de caminar durant uns minuts podria alentir molt l'obra i fer-la més pesada per als assistents. Finalment, però, després dels assajos i totes les proves, crec que serà al contrari. Les breus caminades entre un lloc i un altre esperem que donen solemnitat a l'obra i conviden el públic a reflexionar.

En quins horaris es podrà veure?

En farem quatre representacions. La primera serà divendres a la tarda, abans de la inauguració, però està reservada només als programadors. Per al públic hi haurà tres passis: el primer serà dissabte a les 11.30 h i el mateix dia també es podrà veure a les 18 h. La darrera representació serà diumenge a les 11.30 h.

I què farà Valer Gisbert després del Litterarum?

Bé, estic amb la companyia TAT (Tortosa Arts Teatral) i farem *La Celestina* d'aquí a poc, i també tenim algunes actuacions pendents. A la vegada, també estic escrivint una història, una novel·la inspirada en el meu iaio. Ja vaig escriure una novel·la fa uns anys i és un gènere que m'agrada i m'hi sento còmode. Aprofitant que enguany ha fet 100 anys, doncs també li vull fer un homenatge. Se'l mereix.